

Zoufalá touha po potomkovi

Novinka Městských divadel pražských **Yerma** nepřichází s inscenací slavné Lorcovy tragédie o nenaplněné touze po mateřství, ale s verzí australsko-švýcarského dramatika, režiséra a herce Simona Stonea (1984). Po šesti letech od jejího vzniku ji s prestižním pražským souborem nastudoval režisér Marián Amsler.

JAN KERBR

Bezraděj mezi inkubátory. Výrazným prvkem inscenace je i výprava Evy Jiříkovské.

FOTO MDP - PATRIK BORECKÝ

Od Lorcovy originálu se Stoneova hra liší zasazením do současných reálií a především řešením finále, také tragickým, ale jiným, než jak je tomu u španělského klasika. Postavy a vztahy mezi nimi vykazují s předlohou výraznou podobnost. Hlavní hrdinka nenese ve hře jméno, je označována pouze jako Ona (Nina Horáková). Úspěšná novinářka také coby blogerka popisuje svoje problémy na internetu, včetně nenaplněné touhy po mateřství.

Manžel John (Viktor Dvořák) podniká a často v rámci svých pracovních aktivit cestuje, partnerčino svěřování se sociálním sítím nenese nejlépe. Objevuje se i její bývalý partner Viktor (Tomáš Havlínek), vzpomínají na dávný vztah, poznamenaný potratem, a začínou se občas – ve vši počestnosti – stýkat. Důležitý protipól ve hře představuje hrdičina matka (Eva Salzmannová), uštěpačná intelektuálka a vysokoškolská pedagožka, která k vlastnímu mateřství měla velmi odtaziť vztah a svoje děti nezahrnovala bazální něhou. Její druhá dcera Mary (Petra Tenorová) s otěhotněním problém nemá, i když svého muže nemiluje.

je. Hra zprvu funguje jako vtípná, lehce cynická konverzačka, která stále víc houstne tragickými podtóny, až vyvrcholí v katastrofickém finále.

Nadprůměrné herecké výkony

Amslerova režie působí téměř během celé inscenace svižně, produkci nechýbí hybnost a především nadprůměrné herecké výkony. Dominují představitelé manželského páru, Nina Horáková a Viktor Dvořák, ona se od moderní emancipované ženy dostává pozvolna do polohy chorobného ulpívání na jediném životním tématu, on se odhodlává k lékařskému vyšetření (spermioqram) s rozpačitou zafatostí. Dvořákových výkonů kulminuje při zlomu v totální zoufalství, kdy řada pokusů o umělé oplodnění vyčerpala solidní ekonomické poměry domácnosti a manželé se nyní ocitají na mizině.

Eva Salzmannová představuje dámu, která nechce dávat najevo svoje city, působí spíš jako brilantní ironická glosátorka, ale v některých situacích se emoce zpod intelektuální slupky přeče jen derou napovrch. Tomáš Havlínek coby

Viktor dává najevo při opětovném setkání s bývalou partnerkou šarmantně ukrývané rozpaky, jeho kreace se vyznačuje i při dalších kontaktech lehce stydlivou naléhavostí. Přesvědčivě působí i Petra Tenorová v roli Mary, vztah k dítěti (také kvůli problematickému vztahu s jeho otcem) je prost sentimentu a zoufalá sestra ho nechápe. Snad jen výkon Renáty Matějčkové v roli oprsklé dívky dnešních dnů Des je poněkud jednostrunný.

Soubor MDP se představuje v tom nejlepším světle, škoda posledních minut inscenace, kdy režisér příliš tlačí na pilu při ztvárnění zběsilé situace, „Yerma“ totiž navštíví open air hudební festival a byla by ochotná realizovat jakýkoliv sexuální styk. Chlapy, které kontaktuje, ztvárnějí černými plášti do deště přejinačení představitelů již jmenovaných interpretačních úkolů, patrně zdrogovaná nešťastnice ostatně muže oslovuje Viktor a Johne. A finálový dialog šustí i přes nespornou profesionalitu protagonistů papírem, na vině je ovšem autor. Jako kdyby se nedovtipným divákům muselo všech-

no ještě shrnout a zopakovat. Výtvárnice Eva Jiříková navrhla světleokrovou stěnu, diagonálně ozvláštněnou velkými čtvercovými stupni, využívanými jako schodiště, které slouží k dynamizování jevištních vztahů. Postupně přibývají zevnitř svítící nazelenalé krabice, připomínající inkubátory, v nichž frustrovaná hrdinka občas přebírá hlínu, jako by se chystala k pěstování bylinek či skleníkové zeleniny. Její počínání metaforicky odkazuje k tajemství plodnosti. Hudební vklad Ivana Achera fatálnímu vývoji inscenace spolehlivě napomáhá, vyřadil se především při backgroundu zmiňovaného festivalového třeštění.

Simon Stone podle Federica Garcíi Lorky: Yerma

Režie: Marián Amsler

Překlad: Viktor Janiš

Dramaturgie: Jana Slouková

Výprava: Eva Jiříkovská

Hudba: Ivan Acher

MDP (v divadle Rokoko), premiéra 10. června 2022

Autor je divadelní kritik